

РЕШЕНИЕ

№ 8082

гр. София, 21.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 76 състав,
в публично заседание на 29.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Панайотов

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **2945** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. чл. 405а, ал. 7 от Кодекса на труда (КТ).

Образувано е по жалба на Медицински център „Репродуктивно здраве“ ООД, ЕИК[ЕИК], чрез процесуален представител адв. М. Ел – Т., срещу Постановление за обявяване на съществуването на трудово правоотношение от 02.03.2023 г., издадено от А. И. – началник отдел към „Методология на административнонаказателната и инспекционната дейност“, Дирекция „Правно осигуряване на инспекционната дейност“ към Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ по отношение на д-р И. Б. К..

Жалбоподателят релевира доводи за допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и нарушение на материалния закон при издаването на административния акт. Счита, че, постановлението е издадено в същия ден, в който е издаден протоколът за извършена проверка – 02.03.2023 г., поради което жалбоподателят не е имал възможност да се запознае с данните от проверката и да вземе отношение по тях. По този начин са нарушени разпоредбите на чл. 34 и чл. 35 от АПК. Според жалбоподателя административният орган не е изяснил всички факти и обстоятелства, поради което погрешно е извел, че гражданският договор между жалбоподателя и д-р И. Б. К. представлява трудов договор. Оспорва констатациите на органа за наличие на трудово правоотношение за минал период, тъй като разпоредбата на чл. 405а от КТ не предвижда установяване на трудово

правоотношение за предходен период. Определя като погрешни изводите на административния орган, че в гражданския договор са инкорпорирани съществените белези на трудовото правоотношение – място на работа, работно време и йерархична зависимост. Излага доводи, че естеството на осъществяваната дейност предполага извършването ѝ на територията на медицинския център, където е налице необходимата апаратура. Допълва, че липсва уговорка за определено работно време доколкото прегледите и консултациите се извършват при наличие на записани часове от пациенти. Изразява несъгласие с изводите за йерархична зависимост, като посочва, че спазването на определения вътрешен ред е задължение не само на лицата, сключили трудов или граждански договор, но и на пациентите. На следващо място жалбоподателят посочва, че не е установен предварително обемът на работа, доколкото не е ясно в срока на договора колко часа за преглед и консултация ще бъдат записани при този изпълнител. Поради това и дължимото възнаграждение зависи от вида и броя на извършените прегледи и няма постоянен характер. В заключение приема, че не е налице трудово правоотношение, като иска от съда да отмени процесното постановление като незаконосъобразно. Претендира разноси за държавна такса.

Ответникът - Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, чрез процесуалния си представител - старши юрисконсулт В. В., оспорва жалбата като неоснователна. Излага твърдения, че правото на участие на лицето в административното производство не е било нарушено, тъй като му е връчена призовка по чл.45 от АПК за представяне на документи под опис още на 06.01.23г.

Заинтересованата страна - И. Б. К., не се явява или представлява и не изразява становище по жалбата.

СГП редовно призована не изпраща представител и не взема становище по жалбата.

Административен съд София-град като взе предвид становищата на страните и като прецени събраните по делото доказателства по реда на чл. 235 ГПК, вр. чл. 144 АПК, намира за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е започнало по искане на НАП от 12.12.2022 г. за установяване дали сключени договори между жалбоподателя и 7 лица представлява прикрит трудов договор. В изпълнение на искане от държавен орган на 06.01.2023 г., 11.01.2023 г., 08.02.2023 г. и 02.03.2023 г. от инспектори към Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ е извършена проверка по спазване на трудовото законодателство в Медицински център „Репродуктивно здраве“ ООД с адрес: [населено място], район „К. поляна“, [жк], [улица]. По време на проверката е установено, че между жалбоподателя и д-р И. Б. К. са били сключени два граждански договора, както следва: №03 от 30.12.2022 г. и №15 от 31.01.2022 г. Двата договора са с напълно идентично съдържание, като единствената разлика е в срока на договорите, като първият по време (л.20 от делото) е сключен за срок до 31.12.2022 г. и е влязъл в сила от 01.02.2022 г., а вторият по време (л.18 от делото) е сключен за срок до 31.12.2023 г. и е влязъл в сила от 03.01.2023 г. (чл.2 от договорите).

В хода на проверката, видно от приложен по делото протокол за извършена проверка изх. №ПР230044 от 02.03.2023 г. (л.17), са констатирани нарушения на трудовото законодателство, за които са съставени шестнадесет броя постановления, част от които е и процесното постановление за обявяване съществуването на трудово правоотношение между Медицински център „Репродуктивно здраве“ ООД и д-р И. Б. К., считано от 01.02.2022 г., и е предписано на жалбоподателя да предложи на лицето

сключване на трудов договор, считано от 01.02.2022 г., в срок до 10.03.2023 г. По делото е представена заповед № ЧР-978 от 26.07.2022 г. на изпълнителния директор на ИА ГИТ, от която е видно, че лицето, издало постановлението, е назначено на длъжност „началник на отдел“ на отдел „Методология на административнонаказателната и инспекционната дейност“, дирекция „Правно осигуряване на инспекционната дейност“.

Като мотив за издаване на постановлението е прието, че са налице елементите на трудово правоотношение – определено работно място и предварително посочено работно време, ежемесечно заплащане на възнаграждение за прстираната работна сила, извършване на работата в съответствие с установения вътрешен ред на възложителя, функционална зависимост между възложителя и изпълнителя. Извършената от д-р И. Б. К. работа не е определена като такава по граждански договор, защото не е формулиран резултат, който трябва да се постигне, обем и критерии относно качествено изпълнение, и изпълнителят не е независим при изпълнението на договора. Постановлението е съобщено на жалбоподателя на 02.03.2023 г. Жалбата срещу него е подадена на 15.03.2023 г., видно от пощенско клеймо върху плик на л.14. По молба на жалбоподателя срокът за изпълнение на предписанието е удължен на два пъти, като крайният срок е 30.03.2023 г. (л.23-27). По делото са приложени справки от НАП, от които е видно, че предписанието на административния орган е изпълнено, като спрямо д-р И. Б. К. има вписан трудов договор от 01.02.2022 г. с работодател Медицински център „Репродуктивно здраве“ ООД.

При така установената фактическа обстановка, съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима – подадена е от надлежна страна в срока по чл. 405а, ал. 7 от КТ. Разгледана по същество, след проверка на административния акт, съгласно чл. 168, ал.1 от АПК, във връзка с чл. 146 от АПК, същата е частично основателна по съображенията, изложени по-долу.

Обжалваният административен акт е издаден от компетентен административен орган по смисъла на чл. 405а, ал. 1 от КТ, в рамките на предоставените му правомощия. С разпоредбата на чл. 399 от КТ контролът за спазване на трудовото законодателство е предоставен на Изпълнителната агенция „Главна инспекция по труда“ /ИА ГИТ/. Съгласно чл.18, т.9 от Устройствения правилник на ИА ГИТ, дирекция „Правно осигуряване на инспекционната дейност“, в състава на която като началник отдел работи служителят, издал процесното постановление, извършва контрол на територията на цялата страна за спазване на трудовото законодателство. Съгласно чл. 21, ал.1-3 от Устройствения правилник ръководителите на административни звена в специализираната администрация в Централното управление имат правомощия на инспектор по труда за цялата територия на Република България. Инспекторът е контролен орган и има правомощия, установени в КТ, включително тези по чл.405а, ал.1 и ал.4 – да обявява съществуването на трудово правоотношение и да дава задължителни предписания на работодателя да предложи на работника или служителя сключване на трудов договор.

Процесният акт е в изискуемата от закона писмена форма. Съдът не констатира допуснати в хода на административното производство съществени процесуални нарушения в каквато насока са част от възраженията на жалбоподателя. Постановлението е издадено след изясняване на релевантните за спора факти,

съдържа изискуемите от закона реквизити, в т. ч. фактически и правни основания за постановяването му. Лечебното заведение е било информирано за извършена проверка, във връзка с която са изискани определен набор от документи. Не е нарушено правото му на защита доколкото възраженията му, както и предоставянето на допълнителни доказателства, от които желае да черпи полза, могат да бъдат представени на съда след надлежното му сезиране. Поради което съдът не счита, че от страна на административния орган са допуснати съществени процесуални нарушения. Съгласно нормата на чл. 1, ал. 2 от КТ отношенията при предоставянето на работна сила се уреждат само като трудови правоотношения. Съществуването на трудово правоотношение е правен извод, вследствие преценка на фактите, преценени през призмата на минимално необходимото съдържание, уредено в чл. 66 от КТ. Отношенията по граждански договор следва да предполагат уговорен резултат от извършената работа, какъвто не е налице в настоящия случай. Определеният предмет на договора – да извършва прегледи и консултация при заявка, има смисъл на определени задължения, възложени от медицинското заведение, чиито обем не е конкретизиран, за да може да се извлече като правна логика, че се чака от възложителя определен резултат. За да се формира извод за характера на съществуващото правоотношение, от значение е дали работата е била организирана от възложителя и дали се е осъществявала под неговото ръководство (при трудов договор) или изпълнителят е действал самостоятелно (при граждански договор). С оглед представените писмени доказателства – графици за периода от 11.02.2023 г. до 01.03.2023 г. (л.80 – 130), е видно, че д-р И. Б. К. е престира работна сила съобразно броят на записаните пациенти, като лечебното заведение е организирано записването на тези часове, като при невъзможност за извършването на прегледите или консултациите, изпълнителят е бил длъжен в 10-дневен срок да уведомява възложителя, т.е. възложителят е контролирал изпълнението на поетите задължения. Същевременно възложителят може по всяко време да променя времето и мястото на изпълнение на задълженията на изпълнителя.

В допълнение, изпълнителят е следвало да спазва установените правила и практики. Със съдържанието на чл. 7, на чл.8 и на чл.9а от гражданския договор са вменени определени задължения на изпълнителя, които свидетелстват за отношения в субординация. Формулирани са и изисквания за качеството на възложената работа – чл.7, ал.1 от договора, които са критерий за приемане на работа и за заплащане на възнаграждението ако възложителят няма възражения – чл. 6 от договора. Всичко това свидетелства за отношения на подчиненост.

На следващо място, изпълнителят не е ползвал своя апаратура, свое работно облекло. Всички тези аспекти формират заключението, че е престирана работна сила по трудово правоотношение, организирана от възложителя с негови съоразения и под негов контрол.

Без значение за преценката относно характера на правоотношението е продължителността, през която се осъществява дейността, тъй като работна сила може да се престира за определен период от време, съответно трудовия договор може да е срочен и/или за непълно работно време. Поради което е неоснователно възражението на лечебното заведение, че работната сила е била престирана не всеки ден и не целодневно, във връзка с което подписаният договор е граждански, а не трудов. Видна от графика е определена цикличност на прегледите – сряда и петък, следобедните часове в часовия пояс – 14:00 часа – 18:00 часа. Изпълнителят не е

определял самостоятелно и независимо от възложителя кога и как да бъдат извършвани прегледите и консултациите, а същите са били определяни от възложителя, като изпълнителят е имал задължението само да се запознава със записаните от пациентите часове. В този смисъл трудовите функции и задължения са се осъществявали в условията на продължителност и повторяемост, което ги характеризира като трудови, а не като граждански.

По отношение на възнаграждението и възражението на жалбоподателя, че същото е определено съобразно спецификите на гражданския договор, следва да се спомене, че същото макар и привидно да е обвързано с броя и вида на извършените прегледи и консултации, то стойността на извършените медицински услуги е предварително фиксирана в приложение към договора. Възнаграждението се заплаща ежемесечно, в края на всеки месец или до 30-то число на следващия месец, а не за изпълнение на всяка услуга поотделно. Следователно се касае за трудово възнаграждение, което се изплаща по един от определените в чл. 270, ал.2 от КТ начини – окончателно след всеки календарен месец.

Ирелевантна в настоящия случай е приложената по делото декларация от д-р И. Б. К., че желанията му са били да бъде сключен с Медицински център „Репродуктивно здраве“ ООД граждански договор, тъй като така се чувствал независим да упражнява медицинската си дейност. В такава насока е и Решение № 5615 от 30.05.2023 г. на ВАС по адм. д. № 9162/2022 г., VI о., в което е възприета тезата, че законът, чрез сключването на трудов договор защитава и двете страни в различна степен и характер, „изискването за сключване на трудов договор, въведено от законодателя, не е самоцелно - то пази както работника при възникнали трудови злоупотреки и професионални болести, при упражняване на гарантираното му от закона право на отпуск, включително и временна нетрудоспособност, но и всички други трудови права на същия, ведно с възможността да се увеличава постепенно осигурителния стаж и в един момент да се измени и размера на получаваната от него пенсия. Това изискване пази и работодателя - чрез спазването на закона- се избягва извършването на административни и данъчни нарушения, на нарушения на осигурителното право, въвежда се задължително застраховане за безопасни условия на труда и едновременно с това при един бъдещ процес, работодателят ще може да претендира съпричиняване или неспазване на изискванията за безопасност и здраве на труда.“.

Издаденото на основание чл. 405а ал. 4 от КТ предписание е в неразривна връзка с Постановлението. Административният орган действа в условията на обвързана компетентност, тъй като императивно самата норма задължава органа да издаде подобно предписание, в случаите в които е издал постановление. Следва обаче да се има предвид, че при определяне на датата на възникването на трудовото правоотношение, трябва да се отчита единствено действащия към момента на проверката от административния орган договор, но не и минали такива, било то и идентични по своя характер, с оглед на обстоятелството, че лицето се намира именно въз основа и само на него в правоотношения със своя работодател. Предоставянето на работна сила при съществуване на всички елементи на трудовото правоотношение между работник и работодател, без тези отношения да са уредени като трудови правоотношения е законово регламентираната материално правна предпоставка за издаване на предписание по чл. 405а, ал. 4 от КТ към работодателя да предложи на работника сключването на трудов договор. В този смисъл административният орган неправилно е приел, че към момента на издаване на постановлението д-р И. Б. К. е

предоставял работна сила и въз основа на граждански договор №03 от 31.01.2022 г., тъй като този договор е бил срочен, с изтичането на срока (31.12.2022 г.) правоотношенията се прекратяват, поради което констатирани впоследствие нарушения на трудовоправните отношения не могат да имат за последица предписание по чл. 405а, ал. 4 от КТ. В този смисъл постановлението, в частта, касаеща предписанието на жалбоподателя да предложи на лицето сключване на трудов договор, считано от 01.02.2022 г. като началото на трудовото правоотношение следва да бъде изменено, като вместо от 01.02.2022 г. трудовото правоотношение следва да бъде с дата от 03.01.2023 г., когато е влязъл в сила действащият към момента на проверката на ИА ГИТ договор.

С оглед изхода на спора, на жалбоподателя не следва да се присъждат разноски.

Ответникът претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение. Предвид изхода на делото, такива му се дължат. При определяне размера на разноските, съдът съобрази разпоредбите на чл. 78, ал. 8 от ГПК, във вр. чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредба за заплащането на правната помощ. В тази връзка, като съобрази фактическа и правна сложност на делото, процесуалната активност на пълномощника - юрисконсулт при разглеждане на делото, обема и качеството на осъществената процесуална дейност, в полза на ответника следва да се присъдят разноски в размер на 100,00 лв.

Мотивиран от гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 2, предложение второ от АПК, Административен съд София-град, II отделение, 76 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Медицински център „Репродуктивно здраве“ ООД, с ЕИК[ЕИК], срещу Постановление за обявяване на съществуването на трудово правоотношение от 02.03.2023 г., издадено от А. И. – началник отдел към „Методология на административнонаказателната и инспекционната дейност“, Дирекция „Правно осигуряване на инспекционната дейност“ към Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ по отношение на д-р И. Б. К..

ОСЪЖДА Медицински център „Репродуктивно здраве“ ООД, с ЕИК[ЕИК], **ДА ЗАПЛАТИ** на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ сумата от 100.00 лв. направени по делото разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване пред ВАС в 14-дневен срок от уведомяване на страните, на които на основание чл.138, ал.3 АПК да се изпрати препис от същото.

СЪДИЯ: